

Jak konstantní judikaturou uznáno, nelze slovem »pozemek« v tomto zákonném ustanovení rozuměti každou nemovitost, nýbrž pouze takovou, která je věnována kultuře zemědělské. Obecná mluva dojísta neoznačuje slovem »pozemek« veřejné silnice a cesty, ani budovy a dvory k nim náležející; a také vodní zákon sám v § 45 rozlišuje »pozemky« od »budov« a »silnic«, a tedy tyto zřejmě slovem »pozemky« nezahrnuje. Ježto pak § 11 zakazuje změnu přirozeného odtoku vod tekoucích po »pozemku« ke škodě jak »pozemku« dolního, tak i »pozemku« hořního, a tedy předpokládá, že jak hoření, tak i dolení pozemek jsou »pozemky« v užším smyslu tohoto zákonného ustanovení, plyne z toho, že použití předpisu § 11 vod. zák. je vyloučeno, když i jen jednomu z pozemků dotčených nedostává se povahy pozemku věnovaného kultuře zemědělské.

V konkrétním případě jde o změnu odtoku srážkových vod volně tekoucích po veřejném prostranství utvořeném křižovatkou okresní silnice a veřejné obecní cesty, a není tedy dle toho, co svrchu řečeno, možno věc posuzovati dle ustanovení § 11 vod. zák. Ježto pak kompetence úřadů politických vztahuje se podle § 75 vod. zák. jenom na záležitosti, týkající se užívání a svádění vod a bránění vodám podle zákona vodního, zde však nějaký předpis vodního zákona uplatněn býti nemůže, bylo uznati na vyloučení kompetence úřadů vodních, aniž však bylo lze obírat se pozitivně otázkou, který jiný úřad správní nebo zda snad řádný soud tu zakročiti má, ježto toto pozitivní řešení se již z rámce předloženého konfliktu kompetenčního vymyká.

Nárok Václava Ungerera na náhradu útrat řízení před nejvyšším správním soudem se zamítá, poněvadž zákon stranám zúčastněným na kompetenčním konfliktu náhradu útrat řízení o konfliktu tom nepřiznává.

Č. 629.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí (Čechy): *
Příslušenstvím ve smyslu § 5, odst. 3 zák. ze dne 29. prosince 1915 č. 83 z. z., ke kterému se hledí při vyšetřování přírůstku hodnoty, nerozumí se plodiny od půdy neoddělené.

(Nález ze dne 20. prosince 1920 č. 11.242.)

Věc: Inž. Bohumil Bořkovec v Bubenči proti zemskému správnímu výboru v Praze o dávku z přírůstku hodnoty nemovitosti.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Tržní smlouvou ze dne 8. července 1920 zcizil stěžovatel velkostatek Ouhrov, jehož nabyt za 785.000 K trhovou smlouvou ze dne 20. října 1917, za 1,720.000 K a sice pozemky a stavby za 1,250.000 K, úrodu posud neoddělenou za 130.000 K a živý a mrtvý fundus za 340.000 K.

Za příčinou převodu toho byla zciziteli předepsána dávka z přírůstku hodnoty. Nabývací hodnota zjištěna byla penízem 831.288 K 24 h. K ceně zcizovací dospěl úřad tím, že k ceně pozemků a staveb per 1,250.000 K připočítal cenu nesklizené, neoddělené úrody 130.000 K a vyměřil dávku z rozdílu mezi cenou 1,380.000 K a shora uvedenou cenou nabývací.

K námitce, stěžovatelem v odvolání uplatňované, že v cenu nabývací neprávem byla připočtena též cena spoluprodané, dosud však neoddělené úrody, žalovaný úřad nepřihlížel, ježto úroda dosud neoddělená není příslušenstvím ve smyslu § 5 řádu o dávce (§ 296 o. z. o.).

O stížnosti, vytýkající naříkanému rozhodnutí nezákonnost, uvážil nejvyšší správní soud toto:

§ 5 dávk. ř. stanoví, že při vypočtení přírůstku hodnoty jest přihlížeti k hodnotě nemovitosti samé; hodnota příslušenství se ani při zjišťování ceny nabývací ani při zjišťování ceny zcizovací vůbec nepřipočítá. Rozhodující jest tudíž cena nemovitosti.

§ 295 o. z. o. praví, že plodiny, které země na povrchu plodí, jsou jměním nemovitým, pokud od půdy odděleny nejsou. Tím vyslovuje zákon zcela jasně, že úroda dosud neoddělená, která teprve oddělením stává se věcí fakticky samostatnou, jest součástí nemovitosti a sdílí právní povahu půdy, jejíž přirozený přírůstek tvoří.

Jestliže však úroda neoddělená jest částí nemovitosti, jest k ní dle znění dávkového řádu přihlížeti také při vypočtení přírůstku hodnoty.

Mínil-li stížnost, že zákon přes to, že v § 5 cituje toliko § 296 o. z. o. v závorce u slova »příslušenství«, chtěl vysloviti, že z vypočteného přírůstku hodnoty vyloučiti jest nejen příslušenství uvedené v § 296., nýbrž i všechno to, co zákon v §§ 294 a 295 pod pojem příslušenství zahrnuje, vychází z mylného názoru.

Zákon chtěl právě citací § 296 o. z. o. vyloučiti každý spor o tom, v jakém smyslu a rozsahu »příslušenství«, o němž se v § 5 zmiňuje, pojímati chce. Citací tou rozhodl zákon možnou o tom kontroversu, vyvolanou neurčitou a nepřesnou terminologií občanského zákona, jenž pod nadpisem »příslušenství« jedná i o objektech, které »příslušenství« v technickém slova smyslu nejsou, tvoříce jen »příbytek« věci, tím způsobem, že za »příslušenství«, o němž v § 5 jest řeč, prohlásil jen příslušenství v pravém významu tohoto slova tak, jak jest vytčeno v § 296 o. z. o. a nikoli i věci, o nichž se zmiňují předpisy §§ 294 nebo 295 o. z. o.

Jest tedy možno dle § 5 dávk. řádu, jde-li o plodiny polní, vyloučiti jako »příslušenství« z počítaného přírůstku hodnoty toliko plody, které uvádí § 296 o. z. o., nikoli však plody ještě od půdy neoddělené.

Ježto zákon sám nerozeznává, platí zásada tato vždy, ať zcizení zavdávající podnět k dávce z přírůstku stalo se přede zněmi či po nich ať při předchozím zcizení, dle něhož cena »nabývací« se zjišťuje, byla nemovitost dotčená prodána »s úrodou« či bez ní.

Na tomto závěru nemůže dojista ničeho měniti okolnost, že zákon pro zjišťování hodnoty nabývací při nemovitostech po 1. lednu 1903 ještě nezcizených, položil tento den za východiště, ježto tím chtěl toliko normativně upravit časový počátek, od něhož má býti pozíráno na přírůstek hodnoty jako dávce podrobený.

Předpisem tím však nikterak nedotkl se otázky, co tvoří rozhodnou cenu nabývací a zcizovací, kteroužto otázku řeší sám v jiných předpisech svých a mezi nimi i v § 5.

Nutno proto i předložený případ rozhodnouti toliko dle § 5 dávk. řádu a ježto tento předpis názor ve stížnosti zastávaný zúplna vyvrací, bylo stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.